

Dlouhé 19. století - Ze života tovaryšů I

badatelská hodina dějepisu pro žáky 8. ročníku ZŠ

Vzdělávací oblast: Dějepis, Český jazyk a literatura

Tematický okruh: Modernizace společnosti, Literární výchova

Vzdělávací cíle:

- žák získá některé informace o systému provozování řemesel v 1. pol. 19. století
- žák se seznámí s některými aspekty života tovaryšů v 19. století
- žák si vyzkouší způsoby badatelské práce historiků
- žák se naučí pracovat s písemným pramenem a analyzovat jej
- žák se seznámí s existencí typu písma 'fraktura', používaného v prostředí Habsburské monarchie v 19. století

Časová náročnost: max. 45 minut

Metody:

- detailní pozorování písemného pramene
- transliterace, analýza textu
- interpretace čteného textu
- práce s mapou
- výpočet
- formulace hypotéz

Informace, které by měl dostat žák pro splnění pracovního listu

- otevři si pracovní list na stránkách Muzea města Prahy (můžeš si ho vytisknout, nebo podle něj plnit úkoly na zvláštní list papíru)
- postupuj podle pokynů v pracovním listě
- na řešení úkolů nepotřebuješ žádné zvláštní znalosti - vše zjistíš z vandrovní knížky
- nespěchej, buď trpělivý/á a věnuj pozornost každému detailu
- pokus se vcítit do člověka, kterému vandrovní knížka patřila
- vypracované úkoly pošli svému učiteli dějepisu

Metodické komentáře pro úspěšné splnění hodiny

Žák k úspěšnému splnění hodiny:

- nepotřebuje žádné zvláštní znalosti k dějinám cechů či řemesel
- otevře pracovní list, který si může stáhnout, vytisknout či vypracovat úkoly na papír
- analyzuje text a znaky na vandrovní knížce ze sbírek MMP
- úkoly jsou vybrány tak, aby žák pracoval pouze s českým textem
- zjišťuje stáří a původ vandrovní knížky
- pokouší se o transliteraci - přepis slov z fraktury do dnešního typu písma
- na základě zjištěných údajů, práce s mapou a jednoduchého výpočtu vytváří hypotézu
- porovnává zjištěné údaje s mapou Evropy
- předkládá vlastní reflexi

Náměty na další využití tématu:

- můžete žákům nabídnout virtuální návštěvu archivu Karlovy univerzity alespoň virtuálně: <https://www.youtube.com/watch?v=DMLxqC4CvKo>
- můžete žáky **seznámit s šíří historického bádání** s pomocí krátkých filmů Karlovy univerzity, které seznamují s různými vědeckými obory - včetně práce historiků
https://www.youtube.com/results?search_query=v%C4%9Bda+na+uk

Muzeum hlavního města Prahy
Lektorské oddělení, 2020

www.muzeumprahy.cz